

**Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția
00381 / 03.07.2017
și pentru admitere la publicare în volum tipărit**

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indicilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	
Opera suspicionată (OS)	Opera autentică (OA)
Suspicious work	Authentic work
OS FRUNZETI, Teodor și BUŞE, Dorel. <i>Relații Internaționale</i> . București: Editura Universității Naționale de Apărare "Carol I" (UNAp). 2011.	OA MIROIU Andrei. Evoluția sistemului internațional până la 1914. MIROIU Andrei, UNGUREANU Radu-Sebastian (coordonatori), BIRÓ Daniel, DÎRDALĂ Lucian-Dumitru și TODEREAN Olivia. <i>Manual de relații internaționale</i> . Iași; București: Polirom. 2006. p.15-30.
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
p.037:01 – p.041:00	p.015:01 – p.017:30; p.019:13 – p.019:23; p.019:31 – p.020:11; p.020:32 – p.020:32; p.021:03 – p.021:05; p.021:07 – p.021:13; p.022:14 – p.022:27; p.025:08 – p.025:13; p.25:16 p.025:00
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro	

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Fișă de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	☒
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) rezumate dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată anterior, prin parafrasare, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
7.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
8.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	☒
9.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
12.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
13.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefete care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiatul este definit prin textul legii¹.

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”.

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiante sau suspionate de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de opera plagiată sau opera suspacionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspionate.
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspacionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- vi) Piese de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspionate prin poziția sa explicită.
- vii) În opera suspacionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”

¹ Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. *Ghid de acțiune împotriva plagiului: bună-conducță, preventire, combatere*. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

³ ISOC, D. *Prevenitor de plagiat*. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

Andrei Miroiu, Radu-Sebastian Ungureanu (coordonatori),
Daniel Biró, Lucian-Dumitru Dîrdală, Olivia Todorean,
Ionuț Apahideanu, Simona Soare, Stanislav Secrieru

MANUAL DE RELAȚII INTERNAȚIONALE

Seria *Collegium. Relații internaționale* este coordonată
de Lucian-Dumitru Dîrđală și Andrei Miroiu.

© 2006 by Editura Polirom

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4, P.O. Box 266, 700506
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37; P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

Manual de relații internaționale / coord.: Andrei Miroiu, Radu-Sebastian Ungureanu;
Daniel Biró, Lucian-Dumitru Dîrđală, Olivia Toderean,... – Iași : Polirom, 2006

ISBN (10) 973-46-0429-5

ISBN (13) 978-973-46-0429-6

- I. Miroiu, Andrei (coord.)
- II. Ungureanu, Radu-Sebastian (coord.)
- III. Biró, Daniel
- IV. Dîrđală, Lucian-Dumitru
- V. Toderean, Olivia

327(100)(075.8)

Printed in ROMANIA

Andrei Miroiu

Evoluția sistemului internațional până la 1914

Domeniul Relațiilor Internaționale este pe cât de recent, pe atât de complex. Teoria Relațiilor Internaționale, Istoria Relațiilor Internaționale, Dreptul Internațional, Studiile Strategice, Analiza de Politică Externă și Economia Politică Internațională sunt toate ramuri ale domeniului Relațiilor Internaționale.

Spre deosebire de celelalte ramuri însă, *Istoria Relațiilor Internaționale se preocupă exclusiv de istoria relațiilor de putere dintre actorii internaționali încă de la formarea sistemului internațional și până în zilele noastre*. Desigur, se poate vorbi despre o politică interstatală încă din vremea primelor organizări politice omenești alcătuite pe malurile Tigrului și ale Eufratului. Unii autori, precum Robert Gilpin, consideră că se poate vorbi despre un sistem internațional chiar și în vremea orașelor-state antice grecești, de exemplu, sau a imperiilor (mai ales europene) din Evul Mediu. Diferența, susține Gilpin, constă tocmai în faptul că de-a lungul timpului a existat o semnificativă *schimbare de sisteme*, modificându-se însăși natura actorilor internaționali ai respectivului sistem. Astfel, orașele-state antice au lăsat loc în Evul Mediu imperiilor multinaționale ca actori dominanți ai sistemului internațional, iar acestea, la rândul lor, au făcut loc statelor-națiuni chiar de la sfârșitul secolului al XV-lea. Este adevărat că în cazul acestor orașe-state antice sau al imperiilor medievale putem vorbi despre o politică interstatală – totuși, *despre politica internațională putem vorbi doar din momentul în care principalul, dacă nu unicul actor internațional devine statul suveran modern, cel mai adesea constituit pe un teritoriu locuit de un anumit grup național*.

Din această perspectivă, cadrele teoretice care vor ghida analiza sunt cuprinse în două mari teorii structurale ale sistemului internațional. Prima este teoria lui

George Modelska (1978, pp. 214-235 ; Modelska și Morgan, 1985, pp. 391-417), care concepe evoluția sistemului internațional în termenii unor cicluri succesive ale marilor puteri. Din acest punct de vedere, Modelska deosebește cinci cicluri ale sistemului internațional, reprezentat fiecare de dominarea sistemului de către una dintre următoarele puteri : Portugalia, Olanda, Marea Britanie (care domină două cicluri) și Statele Unite ale Americii. Acestea se desfășoară după cum urmează :

1. *Ciclul portughez* – din 1497 (expediția lui Vasco da Gama în India) și până în momentul cuceririi în 1580 a Portugaliei de către Spania.
2. *Ciclul olandez* – începe aproximativ în 1580 și se sfârșește odată cu Pacea de la Utrecht (1713).
3. *Ciclul britanic I* – începe în preajma anilor 1710 și se sfârșește în 1783, după războiul de independență al coloniilor americane.
4. *Ciclul britanic II* – începe odată cu Congresul de la Viena (1815) și ia sfârșit după primul război mondial.
5. *Ciclul american* – începe în jurul anului 1918 și este încă în plină desfășurare.

Principalele caracteristici asupra cărora se centrează Modelska în descrierea fiecărui ciclu sunt legate în special de *dominația acestor puteri asupra mărilor* a celor mai importante *rute comerciale* și de *punctele de sprijin de interes strategic ale acestora*, având în vedere că, până la revoluția industrială, transportul maritim era predominant (și chiar și după aceea, în mare măsură). *Lednij*

Având în vedere importanța pe care Modelska o acordă marilor puteri – mai exact, puterilor-hegemon –, este absolut necesar să abordăm această analiză din perspectiva polarizării sistemului internațional. Teoreticienii relațiilor internaționale se centrează asupra a trei mari tipuri de configurare a sistemului :

- *Unipolaritatea* – presupune existența unei singure puteri majore (sau super-puteri după sfârșitul Războiului Rece), care domină sistemul internațional. Unipolaritatea intervine cel mai adesea în cazul puterilor-hegemon.
- *Bipolaritatea* – este considerată deseori ca fiind cea mai stabilă configurație a sistemului internațional, implicând existența a două mari puteri oponente ce domină fiecare o anumită parte a sistemului ; se pot raporta ideologic și militar una la cealaltă, ajungându-se la o cursă a înarmărilor ; situația bipolară tipică este cea a Războiului Rece, cu Statele Unite ale Americii și Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice ca singure puteri mondale.
- *Multipolaritatea* – implică existența a cel puțin trei mari puteri care să domine sistemul, fiind adesea considerată o configurație stabilă a sistemului internațional ; istoricii relațiilor internaționale consideră îndeobște că sistemul internațional a fost multipolar între Pacea de la Westfalia (1648) și sfârșitul celui de-al doilea război mondial.

A doua mare teorie a structurii sistemului internațional îi aparține lui Immanuel Wallerstein (1992-1993, vol. I-IV)¹, care consideră că *sistemul internațional a fost încă de la începuturile sale (și continuă să fie și în zilele noastre) împărțit în trei cercuri concentrice*. Este un mod de reflecție asupra sistemului internațional care *nu mai are în vedere o singură putere care domină întregul sistem într-o anumită perioadă de timp, ci stabilește o structură triadică, determinată de legăturile economice fundamentale ce lasă loc controlului exercitat asupra sistemului de către o putere-hegemon*. Această structură constă din :

1. *Centru* – alcătuit din puterile majore ; acestea sunt nu numai puterile care au interese la scară mondială, având și capacitatele de a le apăra, ci sunt și acele puteri care dețin o influență mare asupra formulării regulilor (îndeosebi economice) care ghidează sistemul internațional și asupra respectării lor.
2. *Semiperiferie* – constă în principal din trei mari categorii de state :
 - a. *foste puteri centrale aflate într-o poziție descendantă* – sunt fostele mari puteri aflate în decădere, joacă încă un rol destul de important în sistem. Este cazul Spaniei în secolul al XVII-lea sau al Rusiei în perioada interbelică ;
 - b. *puteri aflate în zona periferică și care se află într-o poziție ascendentă* – este vorba despre mari puteri în devenire, în ascensiune. Sunt puteri care încearcă să-și maximizeze puterea în sistemul internațional. Este cazul Statelor Unite la sfârșitul secolului al XIX-lea, al Japoniei de la începutul secolului XX sau al Chinei din zilele noastre.
 - c. *puterile regionale, subsistemice* – puteri ale căror interese și capacitați nu depășesc aria propriului subsistem al relațiilor internaționale. Este cazul unor state precum Taiwan, Singapore, Coreea de Sud etc.
3. *Periferie* – este compusă din acele state care nu au nici interese sistémice, dar nici capacitați semnificative, chiar raportate la sfera propriului subsistem al relațiilor internaționale. Sunt state cu economii slab dezvoltate, cu capacitați militare foarte reduse și a căror securitate depinde în mare măsură de aranjamentele internaționale ale marilor puteri. Este cazul unor state precum Portugalia, Irlanda, țările din sud-estul Europei, statele africane etc.

Asupra momentului apariției statului modern în istorie există încă o polemică puternică între istorici. Majoritatea istoricilor occidentali consideră că primele state moderne, Anglia și Franța, s-au modelat în timpul confruntărilor directe dintre ele în secolele al XIV-lea și al XV-lea, perioadă cunoscută sub numele de Războiul de 100 de ani.

1. Pentru mai multe referiri privind influențele marxiste asupra lui Wallerstein, vezi și capitolul „Teorii marxiste ale Relațiilor Internaționale”.